

САЛІДАРНЫЯ З БАРАДУЛІНЫМ!

Акцыя салідарнасці з народным паэтам Беларусі Рыгорам Барадуліным праходзіць у Беларусі. Паэт у дадзены момант знаходзіцца ў хворым стане.

Збор ахвяраванняў для Рыгора Барадуліна праводзіць беларускі журналіст, паэт і грамадскі дзеяч Глеб Лабадзенка. Падобная акцыя ладзіцца ўжо ў другі раз і уяўляе сабой збор дабрачынных ахвяраванняў. Кожны ўдзельнік акцыі ў падзяку за ахвяраванне атрымае ў падарунак кнігу Рыгора Барадуліна з аўтографам аўтара. Вось што піша ініцыятар акцыі Глеб Лабадзенка ў сваім блогу:

Сябры, у 2008 годзе мы з вамі правялі шыкоўную акцыю салідарнасці з народным паэтам Беларусі Рыгорам Барадуліным. У акцыі тады ўзяло ўдзел некалькі соцень чалавек, было распаўсюджана пад 500 кніг.

З таго часу сітуацыя не змянілася, таму настаў час паўтарыць гэтую акцыю салідарнасці з Рыгорам Барадуліным, а значыцца - з беларускай літаратурай у ягонай асобе, з Беларускай.

Як і тады, паўтарыце:

1. Рыгор Барадулін не прасіў пра гэта, гэта мая ініцыятыва, якую я ажыццяўляю з ягонага дазволу.

2. Акцыя праводзіцца не таму, што Рыгору Барадуліну «няма чаго есці» (як гэта спрабавала выставіць адна вар'ятка мінулы раз), а таму, што паэт жыве сціпла, за званне народнага атрымлівае даплату 105 тысяч рублёў. І калі мы можам выказаць яму сваю любоў і падзяку не толькі на словах - чаму гэтага не зрабіць?

3. Гэта - не акцыя па продажы кніг. Вы складаеце ахвяраванне, і а атрымліваеце ў падарунак кнігу з аўтографам Рыгора Барадуліна.

У дзядзькі Рыгора набіралася каля 200 розных кніг з ліку тых, што выходзілі апошнім часам. Акцыя будзе праводзіцца пакуль не скончацца гэтыя кнігі.

СХЕМА ЎДЗЕЛУ ТАКАЯ:

Вы дасылаеце мэйл на адрас labadzenka@gmail.com са сваім намерам (тэма ліста «Барадулін-акцыя»), дзе пазначаеце:

- сваё імя і прозвішча (каму падпісваць),
- свой мэйл,
- свой мабільны тэлефон,
- памер свайго ахвяравання.

ДАДЗЕННЯ НІДЗЕ НЕ ПУБЛІКУЮЦА І НЕ ВЫСТАЎЛЯЮЦА.

Атрымаўшы ваш мэйл, я паведамляю дадатковыя ўмовы - як можна здзейсніць ахвяраванне.

Памер ахвяравання - асабістая справа кожнага. Улічваючы цяперашнія эканамічныя ўмовы, пажаданы памер - ад 50 тысяч. Пры такім разліку ўдасца сабраць больш-менш прыстойную суму. Аднак гэта не значыць, што калі ў вас ёсць магчымасць скласці толькі 20 тысяч, то вам будзе адмоўлена.

Памятайце, што акцыя мае 2 мэты:

- выказаць салідарнасць любімаму паэту.
- сабраць яму найбольшую дапамогу.

Любыя пытанні мне можна задаць праз мэйл: labadzenka@gmail.com ці скайп: [labadzenka](https://www.facebook.com/labadzenka).

Як паведамляе Радзё Рацыя (racyja.com), па стане на 14 студзеня ў акцыі «Салідарныя з Барадуліным» за шэсць дзён узялі ўдзел больш за 600 чалавек. Глеб Лабадзенка ў інтэрв'ю Радзё Рацыя паведаміў:

- Я вельмі не хацеў, каб гэта акцыя выглядала як нейкае спачуванне хвораму старому чалавеку. Гэта найперш - павага, пашана і салідарнасць з любімым паэтам.

Удзельнічаюць звычайныя людзі. І мне вельмі прыемна, што нас шмат - адэкватных, шчырых, сапраўдных беларускіх беларусаў.

За ходам акцыі можна сачыць у блогу арганізатара: www.labadzenka.by.

Паводле: labadzenka.by, racyja.com

2 У НУМАРЫ:

НАРОДНЫЯ НАВІНЫ

дасылайце на сайт «Дзедзіча»

МОЛАДЗЕВАЯ БІРЖА

Падвяла вынікі

5

КРЫТЫКА БРДУ

На сайце «Вячэрняга Брэста»

7

КДБ ПРАСЛУХОЎВАЎ КАНЦЭРТЫ

Прызнанні былога дырэктара ДК

8

ГРАМАДСТВА

АДНЫМ РАДКОМ

ПАСАЖЫРСКАЯ
САЛІДАРНАСЦЬ

Маладзевая ініцыятыва “Аазіс” пры падтрымцы “Дзедзіча” правяла свой першы флэш-моб з серыі мерапрыемстваў “Антыкрызісны смех-моб”.

Падчас акцыі маладыя людзі займаліся звыклай для берасцейцаў справай: пры выхадзе з аўтобусаў аддавалі квіткі ўваходзячым у транспарт людзям. Усяго бясплатныя квіткі атрымалі каля 30 берасцейцаў.

Паколькі флэш-моб праходзіў на прыпынках каля ўніверсітэтаў, гэтыя праяздныя дакументы атрымала ў асноўным студэнцкая моладзь, якая адчувае ў гэтым патрэбу. Разам з квіткамі людзям раздаваліся налепкі, якія сімвалізавалі патрэбу моладзі ў ільготах.

Маладзевая ініцыятыва “Аазіс” плануе правесці яшчэ шэраг флэш-мобаў, у якіх будуць гумарыстычна адлюстроўвацца сацыяльныя і эканамічныя складанасці ў краіне.

Арганізатары заклікаюць студэнтаў прымаць актыўны ўдзел у гэтых мерапрыемствах і ўступаць у адмыслова зробленую суполку Укантакце, якую можна знайсці па адрасе: <http://vkontakte.ru/club33341299>.

dzedzich.org

РЭГІЯНАЛЬНЫ
ПАРТАЛ

Dzedzich.org

Аператыўна, праўдзiва, грайна.
Тое, што цікава для
берасцейскай моладзі.

НАШ партал

Пішам пра тое, што
баяцца гаварыць іншым

пра НАШЫ
справы

НАРОДНЫЯ
НАВІНЫ

Даведаўся пра нешта цікавае для берасцейскай моладзі? Цяпер у цябе ёсць магчымасць распавесці пра гэта наведвальнікам нашага сайта!

Ты жывеш на Берасцейшчыне, вучышся ці працуеш, атрымліваеш інфармацыю з сотняў крыніц штодня. Нейкія навіны датычацца толькі цябе ці тваіх блізкіх, а нейкія будуць цікавыя сотням тваіх аднагодкаў.

Калі ты:

- стаў сведкам надзвычайнага здарэння;
- даведаўся пра цікавае мерапрыемства, якое адбудзецца ў бліжэйшы час;
- зафоткаў прыкольны момант на сваю мабільу;
- схадзіў на канцэрт ці выставу і хочаш падзяліцца ўражаннямі;
- збіраешся ў вандроўку і хочаш запрасіць пабольш людзей, каб было веселей;

Звєрагчы і павялічыць

Дзедзіч

- твая каманда перамагла ў школьным ці ўнівераўскім спаборніцтве —

СМЕЛА ДАСЫЛАЙ ІНФУ НАМ!!!

Цікавая навіна павінна адказваць на 6 пытанняў: Хто? Што? Дзе? Калі? Як? Чаму?

Напішы падрабязна, што адбылося ці адбудзецца, адкажы на гэтыя 6 пытанняў, дадай, калі ёсць, фоткі ці відэа, і сотні берасцейцаў даведаюцца пра гэта. Навіна з'явіцца на сайце цягам 2-х гадзін.

Каб даслаць сваю інфу, пераходзьце па спасылцы: <http://dzedzich.org/wp/2012/01/08/narodnyya-naviny>, альбо проста зайдзіце на dzedzich.org і знайдзіце банер «Народныя навіны».

dzedzich.org

НЕ ТРЭБА КРЫЧАЦЬ!

ПРОСТА НАПІШЫ НАРОДНУЮ НАВІНУ!

У НОВЫ ГОД – З НОВЫМІ ІДЭЯМІ!

З тваімі ідэямі! Ведаеш, што цікавага і карыснага можна зрабіць для падтрымкі беларускай мовы? Выкажы свае ідэі і атрымай цудоўныя прызы!

Якую акцыю можна правесці? Якую прадукцыю прапанаваць беларускай моладзі? Падумаць над гэтымі пытаннямі прапануе кіраўнік суполкі Укантакце “Беларусь для кожнага” Віктар Клімус.

За мінулы год найбольш удалай акцыяй суполкі “Беларусь для кожнага” апынулася акцыя “Мову ў кожную таксоўку”, што адбылася 21-га лютага. Таксама

прайшло апытанне “Што Вы хочаце апрануць заўтра”, і некаторыя рэчы з гэтага спісу ўжо вырабленыя.

Арганізатары заклікаюць далучацца да абмеркавання на старонцы Укантакце “Беларусь для кожнага”: <http://vkontakte.ru/club23746274>. Аўтарам цікавых ідэй і прапаноў абяцаюцца прыгожыя каштоўныя падарункі! Падумаеце, што можа паспрыяць вяртанню роднай мовы ў родную краіну, магчыма, менавіта ваша ідэя дапаможа зрабіць вялікія крокі ў гэтым накірунку.

dzedzich.org

Любіш праўду?
Прагнеш справядлівасці?
Маеш што сказаць іншым?

НАМ ПА ДАРОЗЕ

Чытай, пішы, працуй з намі.
Твае лісты чакаем на:

dzedzich@tut.by

МЫ НЕ ПЛАЦІМ ГРОШЫ — МЫ ДАЁМ СЛОВА!

МОЛАДЗЬ НЕ ЖАДАЕ ЖЫЦЬ У БЕЛАРУСІ

ДЗЬВЕ ТРАЦІНЫ МАЛАДЫХ БЕЛАРУСАЎ ЖАДАЮЦЬ З'ЕХАЦЬ З КРАІНЫ

Беларускае пакаленне Y збольшага не збіраецца затрымлівацца на радзіме. Болей за дзеве траціны маладых людзей ад 18 да 24 гадоў жадаюць пераехаць у іншую краіну. Назаўжды.

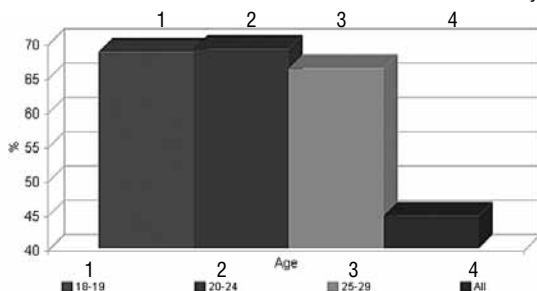
Аб гэтым кажуць дадзеныя, апублікаваныя Незалежным інстытутам сацыяльна-эканамічных і палітычных даследаванняў у дакладзе «Рынак працы і працоўныя адносіны для жанчын і моладзі ў Беларусі». Рост эміграцыйных настрояў сярод моладзі можна назваць шакуючым.

68,6% маладых людзей ва ўзросце ад 18 да 19 гадоў і 69,7% маладых людзей ад 20 да 24 жадаюць з'ехаць за мяжу на пастаяннае месца жыхарства. Аб гэтым сведчаць вынікі нацыянальнага апытання, праведзенага Незалежным інстытутам сацыяльна-эканамічных і палітычных даследаванняў (НІСЭПД) у траўні 2011 г., вынікі якога прадстаўлены ў дакладзе «Рынак працы і працоўныя адносіны для жанчын і моладзі ў Беларусі».

ПАВОДАЕ НІСЭПД, МОЛАДЗЬ – ТАЯ КАТЭГОРЫЯ ЛЮДЗЕЙ, ЯКАЯ ЖАДАЕ З'ЕХАЦЬ У ПЕРШУЮ ЧАРГУ.

А вось сярод усіх апытаных трохі больш за палову не спяшаюцца пакаваць валізі: 55,3% адказалі адмоўна на пытанне пра магчымасць выезда за мяжу. Жаданне з'ехаць назаўжды зніжае з узростам: прыкладна да 39 гадоў большасць апытаных усё яшчэ марыла аб замежжы. А вось пасля пятага дзесятку наступнае пералом: расце жаданне жыцця ў Расеі, але агулам эміграцыйныя настроі падаюць.

ЗАСТОЙ І ГРОШЫ

Адказы на пытанне «Ці жадаеце вы з'ехаць у іншую краіну на пастаяннае месца жыхарства?» паводле ўзроста. Апытанне зачыненае.

Сацыялагі тлумачаць такую сітуацыю горшым, чым у папярэднія гады, эканамічным становішчам, беспрацоўем, таксама тыповымі «хваробамі» позняга аўтарытарызму: слабымі перспектывамі кар'ернага росту і агульным застоём.

ХАЦЯ ЁСЦЬ І ТЫЯ, ХТО ГОТОВЫ З'ЕХАЦЬ ТОЛЬКІ ПА ПАЛІТЫЧНЫХ МАТЫВАХ. НАПРЫКЛАД, У ВЫПАДКУ ДАЛУЧЭННЯ БЕЛАРУСІ ДА РАСЕІ.

– Сённяшняя сітуацыя нагадвае канец 70-х – пачатак 80-х, так званы «росквіт застою» часоў позняга Брэжнева. Сацыяльныя ліфтынгі, якія дазвалялі моладзі выходзіць наверх, рабіцца ўплывовымі фігурамі ў бізнэсе, культуры і палітыцы – яны больш складаныя, чым пятнаццаць-дваццаць гадоў таму, – тлумачыць лічы доктар сацыялогіі, кіраўнік НІСЭПД Алег Манаеў.

Па словах сацыёлага, звычайна ў падобных апытаннях у жаданні з'ехаць на пастаяннае месца жыхарства прызнаюцца каля 60% маладых людзей. Але цяпер узровень патэнцыйных эмігрантаў дайшоў амаль да 70%.

КАНЕШНЕ, ЯК КАЖА МАНАЕЎ, З'ЕДУЦЬ НЕ ЁСЦЕ, «АЛЕ ПАТЭНЦЫЯЛ ВЕЛІМІ ВЯЛІКІ». ЗБОЛЬШАГА ГЭТЫЯ ЛЮДЗІ ДАВОЛІ ХУТКА АДАПТУЮЦЬ НА РАДЗІМЕ І ЗОЙМУЦЬ МЕСЦЫ СВАІХ БАБУЛЕК.

А грамадства ўсё роўна прайграе: кансервацыя яго непазбежная, а адзіны варыянт развіцця – праз аўтарытарную мадэрнізацыю.

КАЛІ ЕХАЦЬ, ТО ЁЇ НЯМЕЧЧЫНУ І ЗША

Найбольш прывабныя краіны для эміграцыі беларусаў паводле НІСЭПД – гэта ЗША і Нямеччына. Першая папулярная найперш ў самых маладых (як і Польшча), затое Нямеччына вабіць сталейшых людзей (ад 25 да 30 гадоў каля чвэрці апытаных не супраць паехаць менавіта туды).

РАСЕЯ ЦІКАВІЦЬ КОЖНАГА ДЗЕСЯТАГА З ТЫХ, КАМУ АД 20 ДА 24, А ТАКСАМА САРАКАГАДОВЫХ.

А вось краіны Балтыі як пастаяннае месца пакалення Y зусім не цікавіць. І старэйшае пакаленне таксама.

Колькасць жадаючых пакінуць краіну сярод маладога пакалення – максімальная з 2004 году. Тады, пасля рэфэрэндуму, які дазволіў Аляксандру Лукашэнку і надалей выбірацца прэзідэнтам, каля 70% людзей да 25 гадоў гатовыя былі пераехаць.

Пасля эміграцыйныя памкненні змяняліся, а ў 2009 г. толькі 40% моладзі жадалі з'ехаць з Беларусі. Пры гэтым Беларусь усё роўна захоўвала лідзіруючыя пазіцыі сярод краін СНД па колькасці гатовых з'ехаць з краіны, саступаючы бедным Малдове і Арменіі.

Праўда, напярэдадні мінулых прэзідэнцкіх выбараў такія настроі зноўку ўзняліся: 46,3% рэспандэнтаў ва ўзросце ад 18 да 24 гадоў на пытанне «У будучыні ці хацелі б вы жыць (ці працаваць) у Беларусі?» адказвалі адмоўна.

Пры гэтым болей за 60% грамадства раіла пакаленню Y будаваць кар'еру дзесяці па-за межамі Беларусі.

Паводле: generation.by

**Хто апошнім будзе
з'язджаць з гэтай
краіны – не забудзьце
на вакзале
выключыць святло!**

АДНЫМ РАДКОМ

ОТВЕТ УКРАИНСКОМУ FEMEN – ПОЛУГОЛЫЙ БРЕСТСКИЙ MENEN

Оригинальным способом выразили активисты молодежной инициативы «Оазис» свой протест в связи с ростом цен.

Антикризисный «смехоб» «Воровать не хотим – ходим голыми» прошел 13 января возле магазина «Космос».

Молодые люди, одетые по-летнему (в шортах и легких кофтах), раздали прохожим печатные материалы. На листках формата А5 содержалась информация о том, насколько выросли цены на топливо, продовольственные и непродовольственные товары, а также как изменился за 2011 год курс белорусского рубля по отношению к доллару.

– Мы хотим рассказать брестчанам, что творится в экономике нашей страны: подорожания, девальвация и так далее. Главная цель акции – информационная, – рассказал один из участников мероприятия Сергей.

К слову, это не первый «смехоб» в Бресте. Ранее молодые активисты провели антикризисную акцию в городском транспорте. Тогда ребята, выходя из автобуса, передавали входящим пробитые талончики (см. стр. 2).

Антикризисные «смехобы» проводятся при поддержке Агентства регионального развития «Дзедзич».

Станіслаў КОРШУНАЎ, Брэсцкая газета

ОТ РЕДАКЦИИ:

В ближайшее время молодые люди обещают провести ещё несколько креативных акций.

Кроме актуализации кризисных явлений в обществе, молодые люди планируют привлечь внимание брестчан к проблеме сохранения белорусского языка и культуры.

На стр. 9 опубликована викторина «Берестейщина», которая проводится «Оазисом» с целью популяризации истории родного края. Читайте и участвуйте!

“ДЗЕДЗІЧ” ПАВІНШАВАЎ БЕРАСЦЕЙЦАЎ СА СВЯТАМІ

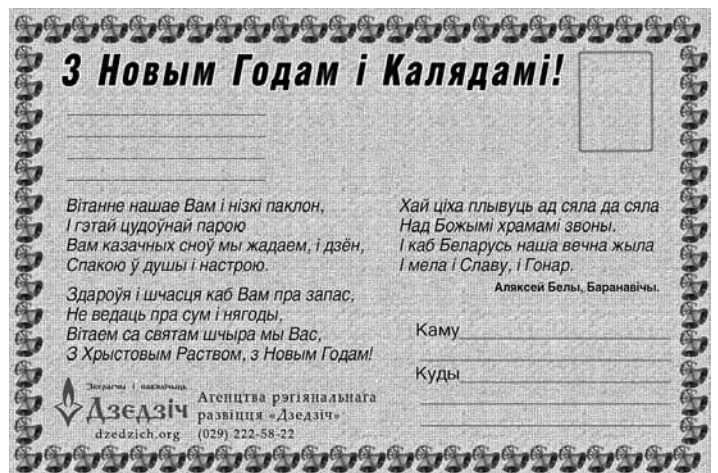
30 снежня беларускі Дзед Мароз і Снягурка павіншавалі наш горад з надыходзячымі святамі, падаравалі святочныя паштоўкі і пачаставалі цукеркамі.

“Дзедзіч” напярэдадні навагодніх святаў павіншаваў жыхароў нашага горада па-беларуску: Дзед Мароз і Снягурка разам з валанцёрамі арганізацыі прайшліся па Савецкай, раздаючы віншавальныя паштоўкі, частуючы дзетак цукеркамі і дорачы ўсім святочны настрой.

Падчас акцыі было раздадзена больш за 400 паштовак, мэтай якіх было не толькі ствараць навагоднюю атмасферу, але і нагадаць берасцейцам пра сённяшнія праблемы беларускай культуры, пра парушэнні грамадзянскіх правоў у нашай краіне.

Прапаноўваем чытачам знайсці на паштоўках знакі ці словы, якія дапамагаюць зразумець схаваны сэнс акцыі.

dzedzich.org

ПАВУЧЫЛІСЯ І АДПАЧЫЛІ

Дзедзічы прынялі ўдзел у семінары “Еўропа для Беларусі”, які адбыўся ў Польшчы недалёка ад Тэрэспаля. Набываць веды і завязваць карысныя стасункі ім давялося ў хаце прыхадскага святара XIX стагоддзя.

Пакуль усе пасажыры электрона Брэст-Тэрэспаль правяралі, ці не тарчаць з-пад вопраткі блокі з цыгарэтамі, і час ад часу нервова ўскоквалі ўсе разам, падпарадкоўваючыся нейкаму таёмнаму загаду, невялікая суполка легкадумных людзей жадала аднаго – хутчэй даведацца пра шляхі супрацоўніцтва беларускага грамадства з Еўропай.

А даведаліся мы, дзякуючы семінару, пра некаторыя арганізацыі ў Польшчы, якія займаюцца інтэграцыйнымі сувязямі з Беларуссю. Адна з такіх устаноў – Institutum Orientalium – вядзе даследчую працу па вывучэнні праблем у краінах Усходняй Еўропы і пашырэнні ведаў пра гэтыя краіны ў Польшчы. Яна запрашае да супрацоўніцтва арганізацыі і прыватных асоб, кампетэнтных у пытаннях прадпрымальніцтва і турызму, а таксама студэнтаў.

Мы гэтак жа даведаліся, што палякі, якія жывуць ва ўсходніх краінах, могуць атрымаць падтрымку ў захаванні сваіх традыцый, вывучэнні мовы і знаёмстве з сучаснай польскай культурай дзякуючы арганізацыі “Дапамога палякам на ўсходзе”.

Ужо знаёмая нам фундацыя “Шчаслівае дзяцінства”, якая займаецца дапамогай дзецям, у тым ліку з праблемных сем’яў, прадставіла ўсе напрамкі сваёй дзейнасці і цікавыя тэхналогіі.

Семінар адбыўся на польскай мове, што стала для дзедзічаў добрай магчымасцю патрэніравацца ў гутарковым маўленні. Разам з набыццём карысных ведаў нам пашчасціла весела правесці час у знакамітай аграгаспадарчэскай Uroczysko Zaborek.

Яна ўяўляе сабой цэлы комплекс пабудов у стылі шляхецкай сядзібы, які раскінуўся амаль на 50 гектарах на тэрыторыі ландшафтнага парка “Podlaski przełom Bugu” ў атчэнні сасновага лесу і водных заліваў.

Наша група змясцілася ў так званай Plebanii, якая была пабудаваная ў 1880 годзе. Апроч яе, турысты могуць размясціцца, да прыкладу, ў будынку, стылізаваным пад вятрак з сапраўдным ветравым механізмам, а канферэнцыі і трэнінгі можна праводзіць у спецыяльным зале драўлянага касцёла.

Гаспадар сядзібы пан Аркадзіуш Оконь распавёў, што ўсё гэтае багацце не прыйшло да яго ў якасці спадчыны, а стала вынікам уласнай працы. Пачалося ўсё з таго, што яго дзядзька падараваў яму невялікі

Дзедзічы пасля вячэры вядуць гутарку пра еўрапейскі шлях развіцця :)

кавалак зямлі. У 70-я гады зямля каштавала дробязь, і ён набыў яшчэ 40 гектараў навакольных участкаў усяго за 200 даляраў. “Напэўна, зараз у Беларусі зямля таксама каштуе вельмі мала, і паверце, гэта найлепшае ўкладанне капіталу”, – запэўніў нас пан Аркадзіуш.

Пасля пашырэння тэрыторыі гаспадар пачаў перавозіць старыя панскія будынкі з навакольных вёсак. Адначасова набыў прадметы інтэр’еру і дэкарацыі, упрыгожваў ландшафт. Нарэшце атрымалася чароўнае месца з адмысловай старасвецкай атмасферай.

Альбіна ТРУС

МОЛОДЁЖНАЯ БИРЖА ПОДВЕЛА ИТОГИ

БЕЛОРУСЫ И ПОЛЯКИ РАБОТОЙ БИРЖИ ОСТАЛИСЬ ДОВОЛЬНЫ
Итоги работы биржи молодежных общественных инициатив подвели на конференции в Бресте представители Агентства регионального развития «Дзедзіч» совместно с польскими коллегами из фонда «Счастливое детство». Финальное мероприятие международного проекта прошло в Бресте 15 декабря.

Как сообщил один из организаторов проекта Дмитрий Шиманский, цель проекта - научить брестскую молодежь проведению общественных инициатив. К участию приглашались школьники и студенты в возрасте от 16 до 22 лет.

Обучение проводилось в игровой форме. Все 35 участников проекта были разделены на 4 группы. В Интернете

работал специальный сайт - электронная биржа, где ребята могли за баллы продавать свои или покупать чужие инициативы. При этом очки начислялись не только за продажу идеи, но и за её практическую реализацию.

Кроме того, администраторы могли начислить командам несколько дополнительных пунктов за то, что удалось

привлечь большое количество участников, осветить акцию в СМИ и т. д. Побеждала группа, которой удалось заработать наибольшее количество баллов.

По словам Дмитрия Шиманского, за время работы проекта его участниками в Бресте было реализовано свыше 100 инициатив, разных по масштабу и содержанию: от катания на коньках и обнимашек на Советской до проведения конкурса рисунков на асфальте для детей и обучением пенсионеров работе на компьютерах.

Белорусские и польские координаторы довольны итогами работы.

- Это абсолютно новая для Беларуси технология пробуждения гражданской активности молодежи. Что касается вовлеченности самих участников, нам удалось добиться 70% от того, что могло бы быть. Дело в том, что два опекуна групп, которые должны были помогать ребятам с организацией инициатив, учить их, подсказывать, уехали в Польшу, и эти группы участвовали в проекте менее активно, - резюмировал Дмитрий Шиманский.

Представитель польской стороны из фонда «Счастливое детство» Ян Федирко отметил, что сотрудничество в рамках данного проекта планируется продолжить:

- Это очень интересная методика работы для молодежи. Мы проанализируем итоги и посмотрим, как её можно усовершенствовать. Нам бы хотелось реализовать её в новой форме с новыми участниками, - пояснил Ян Федирко.

Кроме подведения итогов, на конференции вручили награды самым активным и креативным. За первое, второе и третье места по количеству набранных баллов представители групп получили плееры mp-5, mp-4 и mp-3 соответственно. Призов (mp-5) удостоились также автор самой креативной идеи и наилучшим образом организованная инициатива. Ею стала акция «Free hugs», организованная на ул. Советской и ставшая известной в городе благодаря соц. сетям (читайте ниже).

Всем участникам конференции вручили также памятные подарки - флешки.

Станислав КОРШУНОВ, Брестская газета

АД РЕДАКЦЫ: Арганізатары праекта спадзяюцца, што ўвесну пачнецца рэалізацыя новага этапу Біржы моладзевых ініцыятываў, у якім змогуць прыняць удзел берасцейскія школьнікі і студэнты. Сачыце за навінамі на сайце dzedzich.org.

АБДЫМАШКІ НА САВЕЦКАЙ

Яшчэ ў лістападзе мінулага году перад кінатэатрам «Беларусь» на вуліцы Савецкай у Берасці прайшоў флэш-моб «Free hugs» (бясплатныя абдымкі).

Яго арганізатары выйгралі прыз Моладзевай біржы грамадскіх ініцыятыў адразу ў двух намінацыях - За самую крэатыўную ідэю і За найлепей арганізаваную ініцыятыву. А на папулярным відэасервісе YouTube ролік пра гэтую акцыю паглядзелі 3000 чалавек.

Прэзентуем кароткі распавед адной з удзельніц пра тое, як усё абдывалася.

Удзельнікаў першапачаткова было не шмат. Можна, надвор'е вінавата было (не дайшлі, здэзнула ветрам у супрацьлеглы бок :) ці проста пасаромеліся, бо мэтай было падыходзіць да зусім незнаёмых людзей і абдымаць іх.

Удзельнікі намалявалі плакаты з вясёлымі надпісамі «абдыму бясплатна» і «абдыму за 0 рублёў» і выйшлі на паляванне. Людзі рэагавалі па-рознаму: нехта спа-

лохана ўцякаў, хтосьці сам далучаўся і пачынаў актыўна абдымаць мінакоў.

Настрой хутка зашкаліў як у мінакоў, так і ў актывістаў. Некаторым дзяўчынкам так спадабалася абдымацца, што прыйшлося проста адрываць іх ад людзей.)

У цэлым сабралася 12 удзельнікаў і некалькі фатаграфав, якія зрэдку, кароткімі набегамі нападалі на разумеючых, што тут адбываецца, людзей.

Акцыя доўжылася паўгадзіны, а пасля ўдзельнікі накіраваліся на «афтэпачі» распіваць гарбату з пачэнькамі.

Паглядзець відэа і фоткі можна тут: <http://dzedzich.org/wp/2011/11/29/abdmashki-na-saveckaj/>.

МІЛЬВА

ОХ УЖО ГЭТЫЯ ЕЎРАПЕЙЦЫ!

Дзе прыгожыя дзяўчыны атрымалі тытул лепшых знаўцаў самых незвычайных традыцый і звычайў жыхароў Старога свету. Яны перамаглі ў конкурсе «Ох ужо гэтыя еўрапейцы!», які праводзіў берасцейскі Еўраclub сумесна АРР «Дзедзіч».

Мы прывычаліся чытаць і глядзець перадачы пра незвычайныя традыцыі афрыканскіх плямёнаў, жыхароў азіяцкіх пустынь альбо прастораў Крайняй Поўначы і іншых экзатычных культур. Ну а што можа быць цікавага ў звычайнай Еўропе — у добра знаёмых нам братоў па індаеўрапейскай сям’і?

Вясветліць гэта якраз абраў за мэту конкурс «Ох ужо гэтыя еўрапейцы!», дзе кожны ўдзельнік меў распавесці пра нетыповыя для беларускага

менталітэту звычаі, якія ён назіраў падчас сваіх вандровак па Еўрапейскім кантыненте.

Першае месца ў выніку працы журы давялося падзяліць паміж двума ўдзельнікамі. Адна з пераможцаў — Вольга Ярамчук — вырашыла падзяліцца не уласнымі назіраннямі, а досведам сваіх сяброў. У выніку яна сабрала шмат цікавых фактаў.

Другая ж пераможца — Кацярына Мшар — пракацілася з экскурсіяй па некалькіх вядомых

беларускіх сталіцах — і яе заўважлівае вока прымеціла шмат цікавага.

Пераможцы атрымалі ганаровыя дыпламы і прызы у выглядзе флэшак памерам 8 Gb. Шчыра віншuem!

А чытачам «Дзедзіча» мы прапануем пазнаёміцца з лепшымі працамі конкурсу.

Альбіна ТРУС

ДРУЗЬЯ РАССКАЗЫВАЛИ

У каждого народа есть свои интересные традиции. То, что совершенно очевидно для одних — странно и нелепо для других. А может, и не так уж странно.

Я никогда не была в Европе, но истории, которые я буду рассказывать, совершенно реальны. Их авторы и участники — мои друзья и знакомые.

Моя подруга Марина подрабатывала летом на юге Франции. Из этой страны она привезла много разных впечатлений и историй. Она рассказала и о некоторых местных обычаях.

Например, во Франции есть традиция на один из семейных праздников делать пироги, запекая в них маленькие монетки. Кто будет счастливым обладателем кусочка пирога с монеткой — того ждёт удача (или «скорая помощь», как это очень часто бывает). Тем не менее, французы верят в эту традицию, потому что несмотря на все несчастные случаи, они не перестают запекать в пирогах монетки.

А ещё во Франции нельзя целоваться на вокзалах. Даже если вы муж и жена, тем более — если вы влюблённая парочка. Связано это с тем, что в начале прошлого века из-за долгих прощаний часто происходили задержки поездов и путаница в расписании.

Французы вообще странный народ. Если они говорят о восьми днях, значит, они говорят о неделе, а если о пятнадцати днях, то о двух неделях. Вот так любят они прибавлять по лишнему дню.

В Германии, в Берлине, можно устроить пикник прямо перед зданием правительства. Читать утреннюю газету и пить чай на травке у Бундестага. И никто даже косо не посмотрит. В этой истории вопрос попал как раз так: немцы (это история тоже от Марины, но уже от другой), а не наш земляк, когда захотел посидеть на одной такой лужайке в Минске — и получил нагоняй в виде штрафа от нашего блюстителя порядка.

В той же Германии советуют не ругаться на дорогах, каким бы невежественным и медленно думающим не был бы водитель. Оскорбление на автобане обойдётся вам в 100 евро. По автобанам нельзя ходить пешком или останавливать автомобиль, даже если у вас закончился бензин. Информация от одного знакомого дальнбойщика, который сам не ходил по хайвею и другим не советовал.

Так что запасайтесь бензином и терпением на немецких автобанах и скромностью на французских вокзалах — пригодятся!!!

Вольга ЯРАМЧУК

ЦУДОЎНА ПАВАНДРАВАЛІ!

Калі выязджаеш за мяжу, пачынаеш звяртаць увагу нават на самыя маленькія жыццёвыя дробязі. А калі часу дастаткова, і ты маеш магчымасць на ўласныя вочы паглядзець, суаднесці і выдзяліць для сябе пэўныя асаблівасці замежнага жыцця, то смела кажы: «Цудоўна павандравалі!»

Год таму мне пашчасціла пабываць у такіх краінах, як Аўстрыя, Венгрыя і Італія. Вандроўка была цалкам заплававана турфірмай, таму пэўнага экстрэму адчуць не давялося. Але ў нас быў добры суправаджальнік, які ведаў шмат пра краіны і гарады, знешні выгляд і жыццёвы ўклад якіх мы прымяралі да сваёй асобы.

ВЕНГРЫЯ

Першым горадам нашай праграмы быў Будапешт. Перад тым, як уехаць у сталіцу Венгрыі, нам, як звычайна гэта робіцца, абвясцілі ў двух словах культурны план на дзень. І некай паміж іншым прамільгнула фраза: «Надзвычайная эканомнасць». Эканоміць?!

Прызнаюся: цяжка сачыць за фінансамі, калі вакол цябе разгортваецца казанчы горад, у якім адчуванне ўтульнасці і спакою, атмасфера асалоды ад жыцця становіцца часткай цябе, уваходзіць у тваю душу-хату, з парога голасна ўскрываючы: «Гасцей чакалі?!».

Можна доўга апісваць усю прыгажосць, але зараз не аб гэтым. Як скончылася культпраграма і засталася твоя вольная часу, нас узрадавалі навіны, што завязуць у супермакет, але ў не зусім звычайны для нас. Па знешнім выглядзе ён быў максімальна прасты, а знутры больш паходзіў на склад тавараў, толькі з касіркамі. Было трохі дзіўна хадзіць паміж скрынкамі, набітымі розным таварам, прыглядацца да кожнай, каб не прапусціць незнарок што-небудзь «гэтакае». А знайшоўшы — лезці ў самыя яе нетры за жаданай рэччу. Наогул, ва ўсёй краме амаль не было персаналу. Таннасць тавару таксама абумоўлена сціплым упрыгожваннем (а дакладней, адсутнасцю ўпрыгожвання) паліц са скрынкамі. Вось і кошт тавара атрымаўся значна меншы, чым ў звычайным супермаркете.

Венгры ўмеюць правільна размяркоўваць свае фінансы. Традыцыйна закупы робяцца раз на тыдзень, што значна скарачае час, якога так не хапае ў сучасным жыцці. Сэканомленыя грошы і час яны з вялікім задавальненнем трацяць на адпачынак, падарожжы і хоббі.

ІТАЛІЯ

У Рыме першы раз пракацілася на метро, дзе адразу заўважаеш «стракатасць» людскога асяроддзя. Адзін вылучаецца нацыянальнасцю, другі — адзеннем, трэці — манерай паводзін.

Там шмат чытаюць у транспарце: газеты, часопісы, кнігі. Праз гэта быццёца неабыхаваць да жыцця, жаданне ведаць, што абываецца ў свеце, развіваць сябе і далучацца да культуры.

Рым. Сучасны мегаполіс вырастае побач з помнікамі даўніны, найноўшыя тэхналогіі мірна ўжываюцца са старасвецкімі традыцыямі. Бадай што самае цікавае ў гэтым горадзе — яшчэ адзін горад-дзяржава ўнутры яго — Ватыкан. Шпацыруючы па плошчы перад саборам Св.Пятра, звярнула ўвагу на турыстаў, якія селі адпачыць там, дзе іх заспепа стома — у цэнтры плошчы. Здзівіла менавіта непасрэднасць, з якой гэта рабілася.

АЎСТРЫЯ

Такую ж непасрэднасць мы назіралі і ў Вене, ў Палацавым садзе, дзе не толькі моладзь, але і людзі старэйшага ўзросту вольна адчувалі сябе на зялёным покрыве сада. Кожны выбраў сабе ўлюбёны занятак: нехта прыёмна праводзіў час у кампаніі сяброў, нехта гуляў у фрысбі ці чытаў кнігу.

Італьянцы і аўстрыйцы (як, напэўна, і іншыя еўрапейцы) свабодна, гарманічна і адэкватна паводзяць сябе ў грамадстве. У іх ёсць ясна асэнсаванае разуменне, што яны — грамадзяне сваёй краіны, Еўропы і ўсяго сусвету.

Яшчэ нязвыклы нам еўрапейскі свет, заснаваны на стабільнасці, даверы, адкрытых межах і неад’емным камфорце жыцця. Так хочацца, каб жыхары Беларусі былі еўрапейцамі не толькі геаграфічна, але і ўнутрана адчувалі гэта.

Кацярына МШАР

«КДБ ПРАСЛУХОЎВАЎ РОК-КАНЦЭРТЫ»

ПРЫЗНАННЕ БЫЛОГА ДЫРЭКТАРА ДК

Рэжысёр Уладзімір Яшчук, які быў дырэктарам берасцейскага Дому культуры чыгуначнікаў, прызнаўся ў інтэрв'ю «Тузін Гітоў», што даў дазвол КДБ на праслухоўванне рок-канцэртаў ды расправёў, як быў зачынены адзіны ў горадзе рок-клуб «Цытадэль»: «Я выдзяліў кэдэбэшнікам асобны пакой, дзе яны ўвесь час сядзелі. Трэба аддаць ім належнае, яны сапраўды ні ўва што не ўмешваліся і не перашкаджалі. Я быў змучаны пастаяннымі паклёпамі, быццам у нас на канцэртах творыцца невядома што, а грошы мы не ўдзіцячыя дамы накіроўваем, а нібыта сабе забіраем».

Ня надта пухлая картонная тэчка на завязках. Надпіс алоўкам, абведзены светла-зялёным фламастарам: «Рок-клуб „Цытадэль“». Тут газетныя артыкулы, службовая перапіска, тэксты песень ды іншыя сведчанні таго, што з 1997 па 2004 год Дом культуры чыгуначнікаў Берасцейскага аддзялення Беларускай чыгункі даваў прытулак моладзевай рок-тусоўцы. Намучыліся супрацоўнікі і з нефармаламі, і з гарадзкімі ўладамі, і нават з нячыстай сілай. Але клуб не кідалі. Праўда, нават хутка лёс рок-канцэртаў перастаў ад іх залежыць.

Даведаліся мы пра тэчку пры паказальнай аказіі. На золку сёлетняй «чорнаспісавай» гісторыі, калі адмяніўся канцэрт Вайцюшкевіча ў Берасці, мы збіралі подпісы на імя міністра культуры Латушкі з хай найўняй, але мэтай дамагчыся ўсё ж такі дазволу на правядзенне выступу, а разам з тым, каб выказаць пратэст супраць падобных з'яваў. Сярод падпісантаў быў рэжысёр моладзевага эксперыментальнага тэатру «Ліостарка», былы дырэктар Дома культуры чыгуначнікаў Уладзімір Яшчук, які пра Вайцюшкевіча не ведаў анічога, але, паслухаўшы гісторыю адмены канцэрту, не вагаючыся паставіў подпіс і сказаў: «Подласць — спачатку дазволіць канцэрт, а пасля забараніць. Гэта тое ж самае, калі жанчына абячае сэкс, а пасля перадумвае».

Не прайшло шмат часу, як рэжысёр патэлефанаваў і між іншым пацікавіўся: «Іна, а што там за спявак, за якога я падпісаўся? Мяне тут гарадскі аддзел ідэалогіі ў поўным складзе плясочы, што „ўсялякае гаўно“ падпісваю. Вы ж ведаеце, што подпісы ўжо ў гарвыканкаме?» Сказана было жартам — апальны рэжысёр ні на кроплю не сумняваўся ў слушнасці свайго ўчынку. Тады ж Яшчук і выдаў, што ўсе гэтыя забароны не чмяня, а вельмі нават яўна нагадваюць яму гісторыю рок-клубу «Цытадэль».

— У 1997 годзе прыйшоў да мяне мой харошы знаёмы Пацям (вядомы саліст гурта Onegin Алег Сцепанюк, цяпер прадусар рок-гурта D_tails) і прапанаваў правесці рок-канцэрт. Мы зрабілі адзін-другі і пасля гэтага вырашылі стварыць пры ДК рок-клуб. Канцэрты сталі праходзіць рэгулярна, усе былі добрачыннымі. Гадзі два чыноўнікі намі не цікавіліся, нават тэксты песняў не патрабавалі. Так было недзе да 1999 году.

Кантроль за рокерамі працягваўся толькі ў гэтым?

Скажу шчыра... чаго мне ўжо баяцца? Праз паўтара гады існавання клубу на мяне пачалі псіхалагічна ціснуць. Былі званкі нібыта ад бацькоў, патрабаванні пакінуць іх дзіцяй у спакоі. Нават маме майё тэлефанавалі: «Скажыце свайму барану, каб не працягваў ініцыятыву на працы». Яна, бедная, пры-

томнасьце ад гэтага траціла. Пагражалі вельмі шмат. Акрамя таго, менавіта ў гэты перыяд з майго кабінета разоў 12 кралі грошы. Нібы нячыстая сіла завялася. Заходжу ў кабінет — а там мая чорная канцэртная кашуля вузлом завязана або чайнай лыжка на сцяне прыклееная вісіць. Я не ведаў, на каго думаць, таму не давяраў нікому. Гэта капітальна вымотвала.

І тут прыходзяць да мяне на прыём два чалавекі з маленькім чамаданчыкам, на якім гарыць чырвоны агеньчык. Я адразу вызначыў супрацоўнікаў НКВС (так спадар Уладзімір называе сучасных прадстаўнікоў спецслужбы). Яны пачалі ласкава так гаварыць пра канцэрты і прасіць садзейнічання ў праслухоўванні. Я сказаў: «Калі ласка, сачыце, мы ж нічога супрацьзаконнага не робім, толькі не перашкаджаем». З гэтага часу ўсе тэлефанаванні і астатнія незразумелыя рэчы перапыніліся. Гэта дае падставы меркаваць, што цкаван-не было арганізаванае кэдэбэшнікамі, каб хутчэй схіліць мяне да супрацоўніцтва. Але праўды я не ведаю дагэтуль.

Якім чынам вялося праслухоўванне?

Я выдзяліў кэдэбэшнікам асобны пакой, дзе яны ўвесь час сядзелі. Трэба аддаць ім належнае, яны сапраўды ні ўва што не ўмешваліся і не перашкаджалі. Па шчырасці стукачом не пачуваўся. Я быў змучаны пастаяннымі паклёпамі, быццам у нас на канцэртах творыцца невядома што, а грошы мы не ўдзіцячыя дамы накіроўваем, а нібыта сабе забіраем. Надакучыла ўсё проста.

Што такога было на канцэртах, што яны выклікалі такую пільную ўвагу ідэолагаў, КДБ і крытыку ў друку?

Публіка там збіралася вельмі неардынарная. Дзіўна апранутыя, часта выпіўшыя ці падколатыя малядыя людзі з адпаведнымі паводзінамі. Таму мы першапачаткова і баяліся брацца за гэтую справу. Шмат чаго было на пачатку: і безліч пів за сабой неслі, і блявалі ў залі, і безь білета намагаліся прайсці, і шпрыцы мы знаходзілі, праўда ёсць верагоднасць, што падкінутыя. Адзін раз я нават па пысе атрымаў.

Чаму ж вы ўпарта трымаліся за гэты рок-клуб?

Таму што я бачыў, што гэтыя падлеткі падаюцца выхаванню, калі ім давяраць. Таму што лічыў, што хай яны сваю негатыўную энэргію лепш ў матляне галавой і скокі выкідаюць, чым у нешта іншае. Напрыклад, той фрэер, што мяне ўдарыў, на другі дзень прыйшоў выбачацца, а пасля яшчэ і за дысцыплінай у залі сачыў. Калі мы на пачатку выносілі з залі пад сотню бутэлек з-пад пива, то ў 2002 годзе не лічвалася і дзясятку. Гэта мяне вельмі радавала. На маіх вачах праблемныя падлеткі становіліся людзьмі — толькі таму, што ад іх у свой час не адварнуліся. І я гэтым ганаруся.

Але клуб усё адно спыніў існаванне. Чаму?

Відаць, пачаў мяняцца час, але не толькі таму. У мясцовай газеце неяк быў надрукаваны ліст маёра міліцыі Сізова. У яго падчарка ці то на шызу захварэла, ці то ў блуд пайшла, я ўжо дакладна не памятаю. А паколькі яна наведвала нашыя канцэрты, то маёр абвінаваціў у гэтай сямейнай трагедыі выключна клуб і мяне. Тады паступова і перасталі дазваляць канцэрты. Апошні адбыўся ў траўні 2004 году. Яго спачатку дазволілі, а ўвечары напярэдадні канцэрту нечакана забаранілі. Я не ведаў, што рабіць, бо запрошаныя з Польшчы музыкі ўжо выехалі. На сваю рызыку я вырашыў канцэрт усё ж правесці, але пачаць не ў шэсць гадзін, як па праграме, а на гадзіну раней. Патэлефанаваў Пацяму, ён хуценька перадаў астатнім.

Уладзімір Яшчук

Роўна а шоста гадзіне прыехалі менты ў бобіках мяне арыштоўваць. Была яўная падстава, яны ведалі, што канцэрт адмяніць я не змагу. Кайданкі не апраналі, але трымалі нагове, зачытвалі артыкул з закону «Пра масавыя мерапрыемствы», хацелі прышыць мне правядзенне несанкцыянаванага мерапрыемства. Але перадусім патрабавалі спыніць канцэрт.

Чым закончылася справа?

Мяне выратавалі ад арышту тыя самыя кэдэбэшнікі, што праслухоўвалі канцэрты. Я выйшаў на сцэну і сказаў: «Тыя, хто мяне чуе, выйдзіце, калі ласка, патрэбная ваша дапамога». Яны выйшлі, я раскажаў ім, што адбываецца, і яны хутка вырашылі пытанне. Праўда, адвялі ў бок пасля і сказалі: «Слухайце ўважліва: сёння нічога не было. У справядцахах напісанае, што канцэрт адмяніўся. Ясна?» Менты з'ехалі ні з чым. Я так зразумеў, што ў іх проста адвечная барацьба за сферы ўплыву паміж ведамствамі. Тым кэдэбэшнікам я буду ўдзячны вечна.

А што канцэрт?

Канцэрт працягнуўся. Але ён, як я ўжо сказаў, быў апошнім.

Куды ж перасяліліся рок-выканаўцы?

У парку гралі, пасля, здаецца, перайшлі ў клуб на Вульку. Але ўсё гэта было ўжо ў іншых маштабах.

Ад сябе дадам, што і сёння берасцейскія гурты не маюць нармальнай пляцоўкі для выступленняў. Вынікі адной з апытанак, што праводзіліся сярод шэраговай моладзі, паказваюць, што яна абсалютна незнаёмая з творчасцю мясцовых гуртоў. На закіды ў свой бок музыкі адказваюць «А дзе выступаць?» і, як сапраўдныя беларускія мужчыны па Хаданавічу, маюць рацыю. Горад дагэтуль не ў стане запоўніць той прабел, што ўтварыўся з разгонам рок-клубу «Цытадэль», хоць пляцоўка ДК — гэта і далёка не верх мараў выступоўцаў.

Ужо на парозе падчас развітання Уладзімір Яшчук сказаў: «Няпростая гэтая справа з рок-клубам, ох, якая няпростая... Мы яшчэ шмат чаго з вамі не ведаем. Дзіўна, што з журналістамі толькі вы ёю зацікавіліся». Сапраўды дзіўна: як паказвае практыка, і няпростыя гісторыі паўтараюцца, абрастаючы хіба новымі пласцімі абсурду.

І яшчэ дэталь. Уладзімір Яшчук, хоць і на іншай пасадзе, але дагэтуль працуе ў тым жа ДК. Пры гэтым размаўляць шчыра не баіцца. Як чалавек сапраўды свабодны духам.

Іна ХОМІЧ, «Тузін Гітоў»

ГІСТОРЫЯ

ЗАГАДОЧНАЯ СМЕРТЬ ЯНКИ КУПАЛЫ В ГОСТИНИЦЕ «МОСКВА»

Этот литератор – белорусский Пушкин, его именем названы улицы, театры и парки, его стихи учат в школе, он – символ белорусской духовности. Строки Купалы продолжают становиться гимнами для новых поколений – недавно самая известная за пределами страны белорусская группа «Ляпис Трубецкой» записала песню на слова Купалы «Не быть скотом!»

Но про смерть Купалы в Беларуси долгое время молчали, во всех энциклопедиях и справочниках советского периода упоминаются только дата и место гибели, обстоятельства которой до сих пор не дают покоя белорусским патриотам и любителям теорий заговора.

Лаврентий Берия 29 июня 1942г. получил краткое и сухое донесение: «28 июня в 22 часа 30 минут в гостинице «Москва» упал в лестничную клетку и разбился насмерть народный поэт Белоруссии Луцевич Иван Доминикович 1882 года рождения, литературный псевдоним Янка Купала. Момент и обстоятельства падения Луцевича никто не видел». Копии этого сообщения были отправлены Сталину и Молотову.

Янка Купала приехал в Москву 18 июня 1942г. для того, чтобы подготовиться к празднованию собственного юбилея: в честь 60-летия поэта 7 июля планировались торжества на высоком уровне. Купалу пригласили остановиться в кремлевской гостинице «Москва». Весь день перед смертью он провел в обществе друзей и знакомых в номере председателя белорусского союза писателей Михаса Лынькова, рассказывая за столом о своих творческих планах и приглашая на день рождения – поведение, не характерное для человека, собирающегося совершить самоубийство.

Ведущий научный сотрудник музея Янки Купалы Фаина Воданосова рассказывает: «Воспоминания тех, кто был тогда с Купалой в номере, отличаются друг от друга. Кто-то говорил, что поэт сам вышел, кто-то – что ему позвонили по телефону и вызвали... Вроде бы телефон зазвонил после девяти часов вечера. Хозяин номера Лыньков сказал, что из-за шума ничего не может расслышать, и выпроводил гостей на балкон, после чего дал трубку Купале. Тот послушал то, что ему говорили и покинул номер.

ПОСЛЕ ЭТОГО ЖИВЫМ ЕГО НИКТО УЖЕ НЕ ВИДЕЛ – ЧЕРЕЗ ПОЛЧАСА ТЕЛО ПОЭТА НАШЛИ НА ПЕРВОМ ЭТАЖЕ».

По официальной версии, Янка Купала случайно упал в лестничный пролет гостиницы и разбился, пролетев более десяти метров. Однако большая высота перил и то, что поэт не просто скатился по лестнице, а упал в шахту между пролетами, по мнению исследователей, говорит об убийстве.

Заместитель директора минского музея Янки Купалы Елена Бурбовская: «Непосредственных свидетелей смерти Купалы разыскать не удалось. Когда постояльцы выбежали из своих номеров на раздавшийся шум, вверх по ступеням убежала неизвестная женщина, а на площадке между этажами лежала туфля писателя».

Литературовед Владимир Содаль еще в советские времена посетил гостиницу «Москва», чтобы посмотреть на место трагедии: «Мне повезло застать горничную, которая работала там со времен войны. И она показала мне тот лестничный пролет, а также рассказала, что за все время работы гостиницы не было больше ни единого случая, чтобы кто-то падал с лестницы!».

В пользу того, что от Купалы могли избавиться, говорит вся его биография – в те времена люди искусства были под неусыпным контролем властей, и шли на неблагоприятные поступки ради того, чтобы остаться живыми и иметь возможность творить. В первую очередь, Купале не доверяли из-за происхождения. Он был из древнего шляхетского рода, и советскому правительству это было известно.

А в 30-е годы поэта довели до попытки самоубийства преследованием его творчества, запретом на национализм пьесы «Тутэйшыя», бесконечными допросами по делу Союза Освобождения Беларуси – Купалу принуждали доносить на собственных друзей. И он не выдержал, написал прощальное письмо, в котором были слова: «Лучше смерть физическая, чем политическая» и сделал себе настоящую харакири – ножом вспорол живот. Поэта спасла вовремя подоспевшая жена, но информация о такой дерзости просочилась в народ. И правительство заставило Купалу написать покаянное письмо, опубликовал его в газете «Звезда» – мол, был антисоветчиком и заговорщиком, но раскаялся и прошу прощения. Сейчас доподлинно известно, что автором письма был не сам поэт, а некий «литературовед от КГБ».

Фаина Воданосова считает, что многое говорит о неслучайности трагедии: «Купала даже после всех унижений и потрясений продолжал бороться за независимость Беларуси, за возрождение национального языка и культуры, и имел большое влияние на простых людей, в этом смысле будучи очень неудобным человеком для советской власти».

К тому же его гибель сопровождали много тайных и явных нестыковок. Необычно то, что поэт для празднования такого важного события, как 60-летие, вызвали в Москву одного, без жены. В этом видится умысел, ведь супруга Купалы была его ангелом-хранителем, везде его сопровождала и могла помешать осуществлению планов НКВДшников.

Некоторые свидетели показали, что видели двух мужчин в серых костюмах, выглядевших с этажа, с которого упал поэт, и поспешивших скрыться. Другие говорят о мужчине и женщине. К тому же тело Купалы быстро кремировали, за один день, и не обнародовано ни единого посмертного медицинского заключения. Не упал ли поэт в пролет уже мертвым? Если его тело было так сильно повреждено при падении, можно было просто похоронить поэта в закрытом гробу, а тут словно заматали следы преступления.

Расследование также никто не проводил, хотя этого требовали и вдова Купалы, и соратники по писательскому цеху. В конце 1990-х руководители международного фонда им. Янки Купалы вместе с директором минского музея делали запрос в ФСБ России, но им пришел ответ, что никаких документов, кроме записки для Берии в архивах не найдено – и это тоже странно, потому что просто не может быть правдой: срочное донесение на имя первых лиц СССР – и вдруг отсутствие резолюций или любой, вообще, реакции!

Это известный стиль НКВД: убить публичную персону, а потом похоронить с почестями, мол – любим и скорбим. Так было с людьми, чья смерть доказанно является делом рук советской госбезопасности – Мейерхольдом и Михоэлсом. Так, похоже, было и с Янкой Купалой – ведь не зря современные личности не желают рассекречивать материалы этого дела до сих пор.

«Свободная пресса», svpressa.ru

УВАГА! КОНКУРС!

ВІКТАРЫНА «БЕРАСЦЕЙШЧЫНА»

Маладзевая ініцыятыва «Аазіс» пры падтрымцы АРР «Дзедзіч» распачынае новую серыю конкурсаў-віктарын (што ўжо стала традыцыяй) на тэму «Берасцейшчына».

Віктарына будзе праходзіць у некалькіх этапах. Пераможцамі стануць тыя, хто адкажа правільна на пытанні ўсіх віктарын (а іх будзе 3!). І ў гэты раз галоўным прызам з'яўляецца флэшка на 4 Гб. Толькі ўжо не адна. Цяпер у нас ёсць магчымасць узнагародзіць гэтым добрым прадметам цэлых трох чалавек.

Так што – не тупіце! Ведайце Берасцейшчыну і атрымлівайце прызы!

1. Знакаміты беларускі мастак, які жыў ў XIX ст. і паходзіў родам з Іванава:

- а) Язэп Драздовіч
- б) Міхал Агінскі
- в) Напалеон Орда
- г) Марк Шагал

2. Берасце атрымаў Магдэбурскае права ў:

- а) 1390
- б) 1319
- в) 1410
- г) 2001

3. Аўтар трактату «Аб не існаванне Бога»:

- а) Іпацый Пацей
- б) Казімір Лышчынскі
- в) Афанасій Піліповіч
- г) Францыск Скарыны

4. Дзе на тэрыторыі Берасця знаходзілася вязніца, у якой у свой час адбывалі пакаранні Сцяпан Бандэра і Ларыса Геніюш:

- а) Кляштар бернардынак
- б) сучасны стары корпус БрДУ
- в) Белы палац Берасцейскай крэпасці
- г) Не было такога

5. Якому нацыянальнаму герою Беларусі прысвечаны дом-музей на Мерачоўшчыне:

- а) К. Каліноўскі
- б) Дзед Талаш
- в) П. Машэраў
- г) Т. Касцюшка

6. Мясцічка пад якім паўстанцы Каліноўскага здолілі разбіць расейскія войскі 22 траўня (3 чэрвеня) 1863 г.:

- а) Пружаны
- б) Косава
- в) Ружаны
- г) Мілавіды

7. Палацавы комплекс, які ў свае часы называлі «беларускім Версалем»:

- а) Косаўскі палац Пуслоўскіх
- б) Ружанскі палац Сапегу
- в) Стары Берасцейскі замак
- г) Жабінкоўскі палац Квякенабургаў

Адказы дасылайце на oasis.brest@gmail.com.

А за з'яўленнем новых віктарын сачыце на сайце: dzedzich.org.

dzedzich.org

ПРОБЛЕМЫ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

11 декабря на офисе АРР «Дзедзич» при содействии Европейского клуба состоялся круглый стол по теме: «Проблемы высшего образования в Беларуси». На встречу были приглашены студенты брестских вузов и представители Центра развития студенческих инициатив (Минск).

Проблемы с образованием есть в любом обществе. Никогда не бывает все хорошо, всегда есть недостатки. И в Беларуси назрел ряд проблем, которые и были вынесены на круглый стол.

ОТСУТСТВИЕ АВТОНОМИИ УНИВЕРСИТЕТА

Этот пункт подразумевает сильную зависимость университетов от государства. Университеты издавна были автономны, вплоть до внутриуниверситетского разбирательства административных проступков студентов. Вся жизнь университета должна проходить в самом университете. Как, например, автономия церкви.

НАРУШЕНИЕ АКАДЕМИЧЕСКИХ СВОБОД

Студенты и весь преподавательский состав имеют право свободно выражать свое мнение как на учебных занятиях, так и в стенах вузов в целом. При этом любые политические, религиозные и иные взгляды не должны подвергаться дискриминации. Студентам должна гарантироваться свобода исследований и научной деятельности. Университеты должны соблюдать гражданскую ответственность перед обществом. Университет для студента, а не наоборот. Нам не хватает свободы высказываний, свободы дискуссий и свободы мобильности и передвижения.

ИДЕОЛОГИЗАЦИЯ БЕЛОРУСКИХ ВУЗОВ И ОБРАЗОВАНИЯ В ЦЕЛОМ

Учебные заведения должны быть свободны от идеологии! Университет воспитывает будущие поколения, и воспитывает их в русле нужном и удобном режиму. Только у нас есть ректоры и проректоры по идеологии, учебная дисциплина «Идеология белорусского государства».

Университет должен учить мыслить шире и просторнее, не закликаясь на чем-то одном. Еще наши родители зубрили идеологию Маркса и Энгельса, — и что им это дало? Образование должно быть свободным от политики, а ведь в каждом университете буквально в добровольно-принудительном порядке принуждают вступать в БРСМ, по сути именно политическую молодежную организацию.

НИЗКОЕ КАЧЕСТВО ОБРАЗОВАНИЯ

Даже несмотря на все перечисленные выше пункты, наше образование могло бы быть лучше. Все помнят пресловутое первое занятие в университете, когда преподаватель говорит: «Забудьте всё, что вы учили в школе». А после окончания универа нам говорят: «Забудьте все, что вы учили в университете». И нам так всю жизнь забывать? Ни для кого не секрет, что

выйдя за стены учебного заведения, ты не знаешь, как ты должен работать и что должен уметь. Попадая в реалии работы, молодой специалист просто теряется: он не знает, как работать!

А все потому, что его не научили! Мы учим только теорию, за редкими летними практиками на предприятиях, которые обычно сводятся к «Отойди и не мешай людям работать, придешь в конце практики и получишь бумажку о прохождении».

А как мы сдаем экзамены? Все привыкли надеяться на шпоры. О каком качестве образования это говорит? А это грубейшее нарушение в Европейских вузах, за которое грозит отчисление. Ты можешь не ходить на пары, не писать конспектов, пить пиво в университете, ругаться с преподавателями. Но знать предметы ты обязан!

А свое мнение? Не дай Бог, ваша точка зрения не совпадает с мнением преподавателя! Кто из нас не побоится встать и сказать: «Извините, но я считаю, что вы не правы»? А ведь это тема для интересной дискуссии, в ней можно вовлечь всех студентов, и вместе докопаться до истины.

Помимо общеобразовательных проблем, мы выделили еще и чисто студенческие:

НАРУШЕНИЕ ПРАВ СТУДЕНТОВ

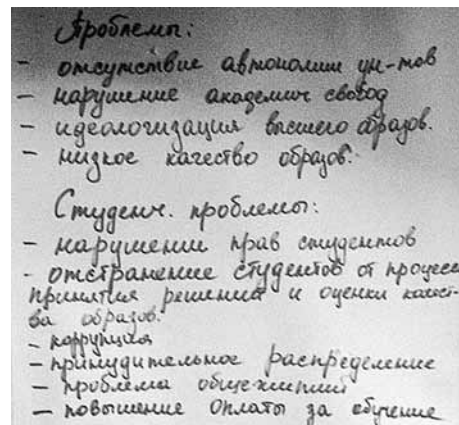
Права студентов должны соблюдаться во всех учебных заведениях. Для защиты прав студентов, информирования студентов об их правах и взаимодействии с администрацией вузов должен действовать Студенческий совет, который должен избираться демократично и действовать независимо от администрации вуза.

ОТСТРАНЕНИЕ СТУДЕНТОВ ОТ ОЦЕНКИ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ

Достаточно ли интересуются нашим мнением об уровне образования, о преподавателях, о проведении занятий? Очень редко и не систематически. Всегда студент вовлечен в проблемные взаимоотношения студент-преподаватель-администрация?

КОРРУПЦИЯ

Коррупция в вузах недопустима. Должны быть созданы условия для информирования студентами руководства вуза о случаях взяточничества и превышения должностных полномочий. Преподавательский состав должен иметь право на всестороннее расследование фактов, имеющих в сообщениях о коррупции. Органы студенческого самоуправления и студенческие профсоюзы должны участвовать в рассмотрении данных

сообщений. При этом студентам должны быть обеспечены конфиденциальность и безопасность.

ПРИНУДИТЕЛЬНОЕ РАСПРЕДЕЛЕНИЕ

Студенты, обучающиеся на бюджетной основе, по окончании учебного заведения должны иметь право на «свободный диплом» без компенсации оплаты за обучение. С целью обеспечения трудоустройства молодых специалистов необходимо организовать добровольное распределение, где выбор студентами места работы имел бы первостепенное значение. Студенты бюджетной и платной форм обучения должны иметь статус «молодого специалиста».

ОБЩЕЖИТИЯ

Необходимо, чтобы все студенты, нуждающиеся в общежитии, были им обеспечены! Если это невозможно, то компенсация затрат на съем жилья должна соответствовать реальным затратам. Заселение иностранных студентов должно осуществляться на равных условиях с белорусскими.

Студентам, проживающим в общежитии, нужно обеспечить соблюдение права на неприкосновенность частной собственности. Что это за постоянные проверки комнат? Должно быть снято ограничение на доступ в общежитие в ночное время. Практика вовлечения в обязательные отработки студентов, не нарушающих правила внутреннего распорядка, должна быть прекращена. Руководство обязано обеспечивать достойный уровень бытового обслуживания студентов (те же отсутствие газа и воды в дневное время).

СТОИМОСТЬ ПЛАТЫ ЗА ОБУЧЕНИЕ

Куда уходят наши деньги? Студентам должна предоставляться информация о том, как формируется стоимость платного обучения и как расходуются средства.

Кроме обсуждения вышеобозначенных проблем, на круглом столе предлагались варианты их решения. Как известно, сейчас Беларусь, — единственная европейская страна, которая не участвует в Болонском процессе, — подала заявку на присоединение к нему. Поэтому именно сейчас можно добиваться от Министерства образования серьезных реформ в качестве обязательного условия присоединения Беларуси к Болонскому процессу.

Тут мы можем рассчитывать на помощь европейских организаций, от которых зависит решение о присоединении Беларуси к европейской системе образования.

Представители Центра развития студенческих инициатив (которые и организовали круглый стол) сообщили, что в Беларуси создан независимый Болонский комитет, который добивается решения широкого спектра проблем в системе высшего образования до присоединения Беларуси к Болонскому процессу. АРР «Дзедзич» как организация, объединяющая активных студентов Бреста, приняла решение присоединиться к работе комитета.

ПРАВА

ЧТО ДЕЛАТЬ, ЕСЛИ...

РАСПИСАНИЕ ЗАНЯТИЙ СОСТАВЛЕНО ОЧЕНЬ НЕУДОБНО?

Составление расписания занятий - очень трудоемкий и кропотливый процесс. К сожалению, не все сотрудники администрации, которые распределяют нагрузку, достаточно ответственно подходят к работе. И получается, что расписание для студентов может быть составлено очень неудобно.

Это приводит к «разбитому» учебному дню, когда студент приходит в университет рано утром, а уходит лишь вечером, даже если у него всего лишь 3-4 пары. А зачастую студенты вынуждены работать, и такое расписание создает дополнительные сложности.

ПОЧЕМУ ТАК ПРОИСХОДИТ?

Расписание занятий составляется методистом в деканате или специальным отделом обычно на семестр, но в некоторых вузах по неделям.

При его разработке учитывается множество аспектов, однако в любом случае делаются акценты на определенных факторах: загруженность преподавателей, наличие свободных аудиторий, распределение учебной нагрузки и др.

ПРИ ЭТОМ, ИНТЕРЕС СТУДЕНТОВ ОБЫЧНО УЧИТЫВАЕТСЯ НЕ В ПЕРВУЮ ОЧЕРЕДЬ.

При неудобном для студентов расписании необходимо понять, кому еще оно неудобно, возможно, найдется парочка преподавателей, которые могли бы помочь разобраться в ситуации.

ЧТО ЖЕ ДЕЛАТЬ?

Узнай, как точно называется и где находится от-

дел или человек, который занимается составлением расписания (в момент дискуссии с представителями деканата тебе будет легче, когда владеешь такой информацией).

В БОЛЬШИНСТВЕ СЛУЧАЕВ РЕШИТЬ ПРОБЛЕМУ ПОМОГАЕТ КОЛЛЕКТИВНАЯ ЖАЛОБА ОТ СТУДЕНТОВ И, ЕЩЕ ЛУЧШЕ, ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ.

Оформляется жалоба (а лучше ее назвать «предложение», это снимет часть напряжения) в виде обычного обращения, со списком подписантов.

Пример обращения смотрите на сайте, а о том, как собирать подписи, читайте в брошюре «Сбор подписей как метод защиты прав студентов» (на сайте www.studrada.org в разделе «Библиотека»).

После сбора подписей под обращением, если получится, попросите преподавателей, заинтересованных в изменении расписания, также подписать лист (например, написать «не возражаю» и поставить подпись).

Обязательным является один момент! Обращение нужно обязательно зарегистрировать в регистрационном отделе (в разных вузах называются по-разному), иначе никакой юридической силы оно иметь не будет. Также не забудь сделать копию и себе.

Необходимо помнить про иерархию - не пере-призывайте деканат! Обычно это влечет за собой негативный момент в поведении администрации, да и вообще в жизни.

В СЛУЧАЕ, ЕСЛИ ОБРАЩЕНИЕ НЕ ПОМОГЛО, НЕ РАССТРАИВАЙТЕСЬ! НИЧЕГО НЕ ПОТЕРЯНО. МОЖНО ПОПРОБОВАТЬ СДЕЛАТЬ СЛЕДУЮЩЕЕ:

- Повторить процедуру сбора и подачи подписей, только уже с привлечением подписей студентов других курсов и факультетов. На их помощь стоит надеяться хотя бы потому, что они сами наверняка сталкивались с такой же проблемой.
- Можно «подключать» даже родителей. Это будет весьма заметно и значимо для администрации.
- Придумать и провести какие-либо акции, дающие понять администрации, что проблему с неудобным расписанием необходимо решить. Например, можно покинуть аудиторию всей группой, оставив записку преподавателю и декану.
- Если у тебя в неделю получается очень много занятий (по 8 часов и еще в субботу, например), то в таком случае необходимо смотреть локальные нормативные акты (Устав и Правила внутреннего распорядка вуза), где наверняка будет сказано про максимальное допустимое количество часов в неделю (обычно до 40 часов). В таком случае правда однозначно на твоей стороне и смело можно писать жалобу на имя ректора с просьбой «обратить внимание на нарушение».
- Староста в некоторых вузах имеет определенные возможности при урегулировании вопроса с неподходящим студентам расписанием. Попробуй организовать старост нескольких групп и попросить их подойти в отдел, который ответственен за составление расписания, и поговорить с представителями администрации.

И НАПОСЛЕДОК

Есть замечательная народная мудрость - «под лежащий камень вода не течет».

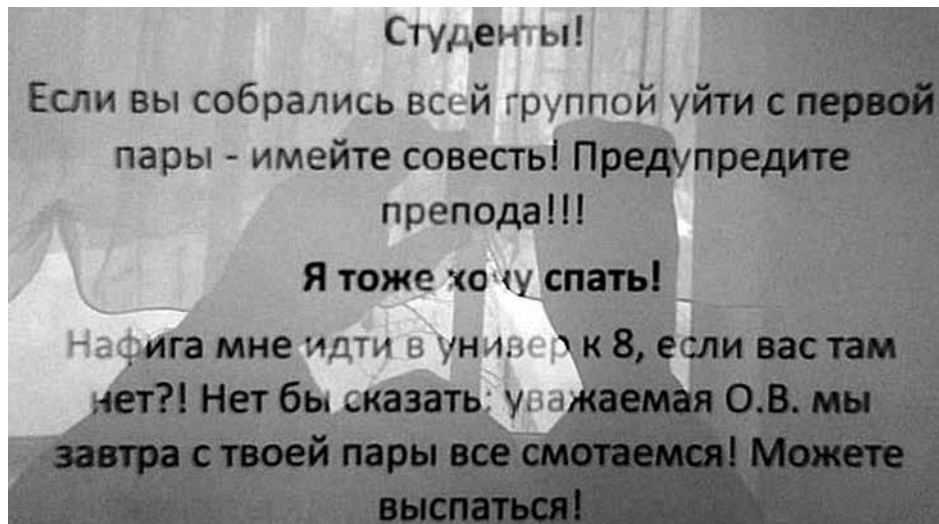
Удачи тебе!

МПП «Студэнцкая Рада» всегда готова помочь тебе в сложной ситуации.

Обращайся!

Профсоюзная группа «Студэнцкая Рада»
students.rada@gmail.com

studrada.org

30 СЕКУНД, КАБ ЗМЯНІЦЬ СВАЁ ЖЫЦЦЁ ДА ЛЕПШАГА

Здаецца, што можна зрабіць за такі кароткі прамежак часу? Паспрабуйце - і вы зразумеете, што гэта разумная і дастатковая колькасць часу.

Вось некалькі прыкладаў - пераканайцеся, што вам патрэбна ўсяго 30 секунд, каб зрабіць маленькія ўнёскі для дасягнення вялікіх мэт.

Зканомце грошы. Штодня давайце 30 секунд таму, каб пакласці трохі грошай у вашу грашовую скарбонку. Чакайце вынікаў праз 3-4 месяцы.

Паменшыце рахунак за электраэнергію. 30 секунд - той час, які патрэбны вам, каб дайсці да сцяны і выключыць святло, у якім вы не маеце патрэбы ў дадзены момант.

Усміхніцеся. На гэта вам дакладна хопіць адвядзенага часу.

Навядзіце парадак. Падыдзіце да захламленай шафы і за 30 секунд павыбірайце тое, што вам больш непатрэбна. Ніякай напругі - паўхвіліны - і вашае жыццё ўжо пазбаўлена смецця.

Астыньце. Выдыхніце як след. Дзесяць секунд на ўдых і дваццаць секунд на выдых - добрая формула для таго, каб прывесці думкі ў парадак і адсунуць клопат прэч ад сябе.

Шукайце натхненне. У тым, што вам падабаецца - у кнігах, у музыцы, у зносінах з блізкімі вам людзьмі - напойце пра сябе песню ці паглядзіце на фотаздымак дарагога вам чалавека.

Дышаеце правільна. Гэта вельмі карысна для здароўя. Павялічце эфектыўнасць ваших лёгкіх - дышаеце глыбока ніжняй часткай жывата. Пакладзіце ва-

шыя далоні на жывот і адчуіце, як яны то паднімаюцца, то апускаюцца, разам з вашым дыханнем.

Піце больш. Ваш мозг мае патрэбу ў вадзе, каб думаць ясна. Прывяжыце гэтыя 30 секунд кубку халоднай свежай смачнай вады.

Адпачыньце. Проста заплюшчыце вочы, сядзьце як наймагчым зручней і адпачыньце.

Рабіце фізічныя практыкаванні.

Выключыце тэлевізар. Вам спатрэбіцца 30 секунд, каб устаць з канапы і выключыць тэлевізар. Шкадуйце свой час - займіцеся чым-небудзь больш карысным.

Паспрабуйце, магчыма што-небудзь з гэтага стане вашай звычкай, і вы не пашкадуеце!

ЛІНДЗІРА

АДПАЧЫНАК

ДАРЭЧЫ

Беларусь будучага...

Удзень выбараў выбаршчык атрымаў выбарчы бюлетэнь, але замест таго, каб не глядзячы апусціць яго ў выбарчую скрыню, стаў чытаць прозвішча адзінага кандыдата.

- Што вы робіце? - грозна спытаў у яго назіральнік у цывільным.

- Хачу даведацца, за каго я галасую.

- Ды вы што, не ведаеце, што выбары таемныя?!

***

Людзі падзяляюцца на дзве паловы: першыя, калі ўваходзяць у пакой, усклікаюць: «О, каго я бачу!», а другія: «А вось і я!!!».

***

Народная прыкмета.

Калі хлопец ідзе па вуліцы з букетам руж, значыць, сэксу ў іх яшчэ не было.

***

На выпадак галаўных боляў у жонкі ў мужчыны заўсёды павінен быць план Б...

***

З гадамі каханне да жанчыны перарастае ў кулінарна-побываваю залежнасць.

***

Лозунг «Не сцы!» беларусы успрымаюць як «Цярпі!»

***

Калі пасля прагляду навін на БТ або АНТ раптам выключыць тэлевізар, то на цёмным экране можна ўбачыць выяву барана.

А калі глядзелі ўсёй сям'ёй, то адразу некалькіх.

***

- А вы дзяўчын на шашлык запрашаеце выключна з надзеяй на сэкс?

- Не, вядома! Ну што вы! З надзеяй запрашаў лет 10 таму, цяпер — выключна з разлікам.

***

- Мілы, я тут клавіятуру працірала... Зараз справа чамусьці гараць усе тры лампачкі, што гэта можа значыць?

- Гэта значыць, што клавіятура ўжо чыстая.

***

Калі праходзіш IQ тэст у інтэрнэце, памятай, што самы галоўны крытэр вызначэння твайго IQ - гэта адправіш ты СМС ці не.

***

Калі выкладчык з дзясятага разу ставіць студэнту «здавальняюча» - гэта значыць, што той яго не проста задаволіў, а цалкам зае...

***

Учора быў у мяне дрэнны настрой. Пішу ў аську дырэктару «Ты алень!» І адразу «Прабачце, Ігар Сяргеевіч, акенцам памыліўся». І нічога страшнага не здарылася, і на душы цяплей стала.

***

Турыст пытае ў мясцовага жыхара:

- Вы мне не падкажаце, як патрапіць на гэту гару? Мясцовы задуменна глядзіць на турыста, пасля на гару і кажа:

- Ну, хочаце, я сабаку адвяжу?

***

Бабка, якая ўбачыла вольнае месца ў аўтобусе — самы хуткі звер на планеце!

Падыдзіце да якой-небудзь дзяўчыны і скажыце:

- Спадарыня, у вас самае прыгожае месца за-пэчкалася!

А потым назірайце, куды яна будзе глядзець.

***

П'янка ў інтэрнаце Іняза. Грук у дзверы:

-Ху із зыс?

-Іц АЙ

-Кам ін!

І так некалькі разоў.

Ізноў грук у дзверы:

-Ху із зыс?

-Ітс МІ.

- Гоў эвэй, факін ціцэр!

***

Гісторыя з жыцця. Сын прыйшоў з вуліцы.

- А санкі дзе?

- Даў дзяўчынцы пакатацца, яна з дзядулем, пры-нясуць пасля.

Пацешыліся вядома, што хлопчык добры, шкада толькі, што легкаверны.

Праз дзве гадзіны сапраўды прынеслі санкі, і шакаладку яму дзядуля купіў.

А сын дастае з кішэні мабільнік і кажа дзеду:

- Вось вам ваш тэлефон.

***

Мядзведзеў размаўляе з Пуціным:

— Як жа мне надакучылі гэтыя гадзінавыя паясы!

Тэлефануеш Абаму, каб павіншаваць яго з днём народзінаў — кажуць, што заўтра. Тэлефаную Ху Цзіньтао, каб павіншаваць і яго з днём народзінаў — кажуць, спазніліся, учора быў.

— І не кажы, у мяне тое ж самае! Тэлефаную ў Польшчу, каб выказаць свае спачуванні, а мне кажуць, што самалёт яшчэ не выляцеў.

***

Усе мы: беларусы, украінцы, расейцы — усе-усе марым жыць разам у адной вялікай, багатай і вельмі дружнай краіне ... Канадзе, напрыклад.

***

АГЛ так баіцца пераменаў, што загадаў ў новым навучальным годзе адмяніць перамены ў школах і ВНУ.

***

Мы не баімся крызісу! Калі ў краіне зусім не стане грошай, мы сядзем ля тэлевізараў і назбіраем з вушэй макаронных вырабаў на вячэру!

***

На глухім палескім хутары памірае стары.

Раздаецца грозны грукат у дзверы.

- Хто там? - пытаецца стары.

- Смерць, - гучыць з-за дзвярэй.

- Дзякуй Богу, - кажа стары. - Я думаў, КДБ...

***

Я заўсёды быў упэўнены, што на той мове, на якой пішуць лекары, машыністы прыгарадных цягнікоў аб'яўляюць прыпынкі.

***

Кінуць дзяўчыну — гэта як кінуць паліць.

Здаецца, усё пад кантролем, пакуль не нап'ешся.

***

Настаўнік:

- Ну што, дзеці, якія гукі мы чулі сёння на ферме?

Дзеці:

- Му-у-у-у-у!

- Кря-кря-кря!

- Бе-е-е-е!

-А ну звалі з трактара нах..!

Настаўнік пытае вучняў:

- Дзеці, скажыце, колькі будзе 7х7? Ну, скажы, Вовачка.

- Я не чую, Іван Сяргеевіч.

Настаўнік падыходзіць да Вовы бліжэй і пытае:

- Колькі будзе 7х7?

- Не чую, Іван Сяргеевіч.

- Брэшаш. А ну давай памяняемся месцамі.

Вовачка заходзіць за настаўніцкі стол і пытае:

- Іван Сяргеевіч! Калі вы перастанеце хадзіць да майёй мамы?

- Ты глядзі! І сапраўды не чуваць на гэтай парце.

***

Самая вялікая студэнцкая хлусня: «Спіс выкарыстанай літаратуры».

***

Чым даўжэй дзяўчына без хлопца, тым больш эратычны аватар...

***

Пасля іспыту па філасофіі ў Маргарыты з'явілася 20 любімых цытат Укантакце.

***

Фразы, якія выклікаюць паніку:

1. Няправільны лагін ці пароль;
2. Я хачу з табой сур'ёзна пагаварыць;
3. Да дошкі пойдзе...;
- 4 Гэта будзе не балюча.

***

Дзяўчына разважае:

- Кажуць, «Сяброўства паміж хлопцам і дзяўчынай не бывае» і «жаночага сяброўства няма». І з кім мне, блін, сябраваць?

***

У дзяцінстве Дзіма вельмі не любіў птушчак, таму дзірачкі на шпакуюні ён маляваў чорнай фарбай.

***

Стала сумна? Проста адпраў смс «Я цяжарная!» на выпадковы нумар.

***

Руская сям'я ў ўяўленні амерыканскай:

— Дарагая, я дома!

— Чаму так позна?

— Па дарозе мядзведзь нагу вывіхнуў — прыйшоўся гарэлкай адпойваць.

— Садзіцеся ўсе! Давайце вып'ем гарэлкі.

— Мам, я пайду пагуляю з мядзведзем.

— Добра, толькі спачатку выпі гарэлкі.

— А дзе наш дзядуля?

— Ён другі тыдзень стаіць ў чарзе за талонамі на талоны.

— Добра, што ён перад гэтым выпіў гарэлкі. І ты без справы не сядзі — ідзі таксама выпі гарэлкі.

— Добра, ідзі, пагуляй, сыноч, і не забудзься напісаць увечары справаздача ў КДБ! А па дарозе да хаты не забудзься купіць гарэлкі — яна заканчваецца.

— Дарагая, штосьці гарача. Выключы, калі ласка, атамны рэактар.

— Зараз гарэлку дап'ю і выключу, а ты пакуль заграй на балалайцы.

***

Рэвізар шостага гарадской аптэкі з 20-гадовым стажам, знаходзячыся ў адпачынку ў Іране, падчас экскурсіі выпадкова расшыфраваў клінапіс 26 ст. да н.э.

***

Шатландскі анекдот: пашлі дурня па скотч, дык ён клейкую стужку і прынясе.

ДЗЕДЗІЧ

ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

- **Заснавальнік:** ініцыятыўная група моладзі
- **Распаўсюджваецца бясплатна**
- **Падпісана ў друку** 16.01.2012 года у 18-00
- **Папера** афсетная, фармат А4, 1,5 ул.-друку. аркуша,
- **Гарнітура** Helios
- **Надрукавана** на памнажнальнай тэхніцы сябраў рэдакцыі

Галоўны рэдактар: Дзмітрый ШЫМАНСКИ.

Рэдакцыйная калегія: Ю. Агіевіч, П. Белавус, П. Дайлід, В. Клімус, Г. Когаць, К. Шэлест. **Адказы за выпуск:** Стэфанія Малюта.

• **Кантактныя тэлефоны:** (029) 660-57-41, (029) 724-21-16.

• **E-mail:** dzedzich@dzedzich.org. **Інтэрнэт:** www.dzedzich.org

• Пры выкарыстанні матэрыялаў бюлетэня спасылкі на крыніцу абавязковыя

• Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі

• **Наклад** 299 асобнікаў

№1(70) • СТУДЗЕНЬ 2011